

การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530

สุพัฒน์ สุกลมลสันต์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเป็นสิ่งที่มีความค่าแก่การนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยทางการศึกษาซึ่งมีอยู่มากมาย แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าผลของการวิจัยเหล่านั้นมิได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความไม่แน่ใจในความเชื่อถือได้ของการวิจัย อันได้แก่ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย ความไม่เพียงพอของงานวิจัยที่มาสืบสนน เป็นต้น ฉะนั้นการอภิวิเคราะห์ (Meta-Analysis) งานวิจัยที่มีลักษณะบางอย่างที่คล้ายคลึงกันในเรื่องของการเรียนการสอน เพื่อหาข้อสรุปเช่นบูรณาการจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ทราบถึงคุณค่าของงานวิจัยเหล่านั้น และยังจะทำให้ทราบว่าน่าจะมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในด้านใดเพิ่มอีกบ้าง

ความเป็นมาและแนวเหตุผลที่สำคัญของปัญหาการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้เริ่มกันมานานหลายปีแล้วในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ได้เริ่มทำกันอย่างจริงจังมากตามรูปแบบการวิจัยที่ถูกต้องเมื่อมีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของรัฐ เช่น จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มมีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2508 ต่อมาภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็เริ่มมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา

อังกฤษ และในระยะต่อมาก็มีงานวิจัยอีกจำนวนมากจากนิสิตของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และเมื่อไม่นานมานี้ก็มีงานวิจัยในสาขาทังกล่าวจากมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกจำนวนหนึ่งด้วย นอกจากนี้แล้วอาจารย์ของภาควิชาและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ก็เป็นแหล่งที่สำคัญมากเช่นกันในการผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทั้งหมดนี้ผู้วิจัยคาดว่าแต่ละปีสามารถผลิตผลงานวิจัยรวมได้อย่างน้อย 50 เรื่อง ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อย และเมื่อคำนวณจากกำลังการผลิตของแหล่งต่าง ๆ พบว่างานวิจัยในสาขาทังกล่าวนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2530 มีประมาณ 400 เรื่อง

อย่างไรก็ตาม การที่มีงานวิจัยจำนวนมากเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหาบางประการตามมา ที่สำคัญคือ

1. การมีการวิจัยจำนวนมากแต่ไม่ได้นำผลการวิจัยมาใช้ อาจถือได้ว่าเป็นการสูญเปลืองทางการลงทุน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย สถานภาพของผู้ทำวิจัยและข้อจำกัดทางผลการวิจัย

2. งานวิจัยที่ได้ทำกันในอดีตจนถึงปัจจุบันนี้มีความแตกต่างกันมากในเรื่องของวิธีการวิจัย เนื้อหาการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง หรือการวิเคราะห์ข้อมูล จึงยังอาจไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงได้อย่างจริงจัง

3. การมีงานวิจัยจำนวนมากอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในเรื่องของการวิจัยได้ง่าย เพราะผู้วิจัยต่างแหล่งกัน หรือต่างเวลากันอาจมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่องเดียวกันหรือเรื่องที่คล้ายคลึงกันมาก ในเวลาที่ต่างกันไม่มาก

ด้วยเหตุผลที่สำคัญ ๆ ดังกล่าวแล้วนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่อง “การอภิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530” ขึ้น (สุพัฒน์ สุกมลสันต์, 2532) ซึ่งการอภิเคราะห์ (meta-analysis) ได้แก่การสังเคราะห์ผลการวิจัยจำนวนมากที่มีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึงกันโดยใช้สถิติอ้างอิงเพื่อหาข้อสรุปเชิงบูรณาการของผลการวิจัยเหล่านั้น ส่วนการสังเคราะห์งานวิจัย (research synthesis) ได้แก่การบรรยายสรุปหรือการสังเคราะห์สาระสำคัญ ๆ ของงานวิจัยจำนวนมาก โดยใช้สถิติบรรยาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. เพื่อค้นหาข้อสรุปต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากงานวิจัยต่าง ๆ ในระยะ 16 ปีที่แล้วมา
2. เพื่อศึกษาสถานภาพของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยว่า ขณะนี้มีสภาพอย่างไร เช่น เน้นหนักไปทางใด มีแนวโน้มอย่างไร และขาดงานวิจัยด้านใดบ้าง เป็นต้น

ลักษณะของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอภិวิเคราะห์ (meta-analysis) และการสังเคราะห์ (synthesis) จากผลการวิจัยของผู้อื่นที่ได้ทำไว้แล้วในเชิงของการสำรวจ (survey study) ในระดับมหภาค (macro-level) จากบรรดางานวิจัยทั้งหมดเท่าที่จะหาได้ ดังนั้นจึงไม่มีตัวแปรที่จำกัดแน่นอนในเบื้องต้น หากแต่ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของตัวแปรต่าง ๆ ไว้กว้าง ๆ ว่า ได้แก่ ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีสอน วิธีเรียน หลักสูตร การประเมินผล แรงจูงใจ เจตคติ สมรรถิผล การเรียนการสอน และสมิทธิภาพของการเรียน เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตอยู่เฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตหรือนักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และของคณาจารย์ของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำแล้วเสร็จในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. งานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษาเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างน้อยในระดับที่น่าพอใจ เพราะผู้วิจัยแต่ละคนมีอาจารย์ที่ปรึกษา และ/หรืองานวิจัยได้ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพงานวิจัยมาแล้ว

2. ความเที่ยง (reliability) และความตรง (validity) ของการวิจัยแต่ละเรื่องเป็นไปจริงเหมือนดังที่ระบุไว้ในงานวิจัยแต่ละเรื่อง

ความจำกัดของการวิจัย

แม้ว่าการวิจัยนี้จะพยายามครอบคลุมงานวิจัยจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะหาได้ แต่ก็อาจมีความจำกัดในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยไม่อาจรู้ขอบข่ายของประชากรที่แน่นอนว่ามีจำนวนมากเท่าใด ได้แต่คาดคะเนจากการคำนวณหยาบ ๆ ว่าคงมีประมาณ 400 เรื่อง ซึ่งอาจเป็นจำนวนที่คลาดเคลื่อนก็เป็นได้
2. การอภิวิเคราะห์สามารถทำได้กับงานวิจัยประเภทเชิงความสัมพันธ์และเชิงการทดลองเท่านั้น การวิเคราะห์เช่นนี้มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์น่าเชื่อถือได้ แต่งานวิจัยอื่นอีกจำนวนมากที่ไม่อาจวิเคราะห์ในเชิงดังกล่าวได้ ต้องสรุปสาระสำคัญ ๆ ด้วยวิธีการ “สังเคราะห์” ซึ่งมีความเป็นวิทยาศาสตร์น้อยกว่ามาก
3. งานวิจัยบางเรื่องขาดข้อมูลที่จำเป็นบางอย่างที่จำเป็นต่อการอภิวิเคราะห์ เช่น ไม่ได้ระบุว่าความเที่ยงของแบบทดสอบหรือชนิดของแบบสอบหรือชนิดของค่าสหสัมพันธ์ เป็นต้น

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชากรเชิงนิยาม ซึ่งได้แก่งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำภายในประเทศและเสร็จเรียบร้อยแล้วในระหว่างปี พ.ศ. 2515 ถึง 2530 งานวิจัยเหล่านี้เป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิต/นักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และของอาจารย์ของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดประมาณ 400 เรื่อง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่งานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วที่มีต้นฉบับจริงอยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่อาจนำมาศึกษาได้ มีความสมบูรณ์ในการวิจัยทุกขั้นตอนและผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลที่เกี่ยวข้องแล้ว จำนวนทั้งหมด 335 เรื่อง ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างมาศึกษาจากช่วงเวลาที่ต่างกันดังนี้

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามแหล่งที่ผลิตและสัดส่วนต่อประชากรโดยประมาณ

ที่	แหล่งที่ผลิต (บัณฑิตวิทยาลัย/สถาบัน)	N	n	%	หมายเหตุเกี่ยวกับ N
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	145	112	77.24	- ผลิตประมาณปีละ 9 เรื่อง (16 ปี)
2	ม. เกษตรศาสตร์	130	98	75.38	- ผลิตประมาณปีละ 13 เรื่อง (10 ปี)
3	ม. ศรีนครินทรวิโรฒ	110	85	77.27	- ผลิตประมาณปีละ 13 เรื่อง (16 ปี)
4	สถาบันภาษา จุฬาฯ	40	33	82.50	- จำนวนงาน “วิจัย” ใน Unit Cell (9 ปี)
	รวม	425	328	77.18	- รวมกับจากที่อื่น ๆ อีก 7 เรื่อง เป็น 335 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล คือแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสำรวจที่มีข้อความเกี่ยวกับชื่อผู้วิจัย ชื่องานวิจัย คำสำคัญ (key word) จากชื่อของงานวิจัย สถานที่ทำวิจัย ปีที่ทำสำเร็จ ตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยระดับการศึกษา ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จุดมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและผลของการวิจัย เป็นต้น

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำความเข้าใจกับคณะผู้ช่วยวิจัย (นิสิตปริญญาโทจำนวน 4 คน) ในการใช้แบบสำรวจผลการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมกับยกตัวอย่างการกรอกข้อมูลแต่ละแห่งของแบบสำรวจนั้น

2. ให้คณะผู้ช่วยวิจัยไปเก็บข้อมูลจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และที่สถาบันภาษา ในกรณีที่งานวิจัยบางเล่มไม่อาจหาได้ ผู้วิจัยจะติดต่อขอต้นฉบับจากผู้ทำวิจัยมาศึกษา

3. ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มา และหากมีข้อสงสัยในความไม่สมบูรณ์ของผลการวิจัยบางอย่าง จะทำการซักถามผู้ช่วยวิจัยที่เก็บข้อมูลมาและอาจให้หาเพิ่มเติมจนเป็นที่พอใจ
4. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยมากำหนดค่าสำคัญจากชื่อเรื่องของการวิจัยเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสำรวจนั้น
5. นำแบบสำรวจไปเตรียมข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรม dBase III เพื่อบันทึกข้อมูลที่จำเป็นบางประการ เช่น ค่าสำคัญ ตัวแปรที่สำคัญ ระดับการศึกษา ชนิดของการวิจัย ชื่อผู้วิจัยและชื่อเรื่องวิจัย เป็นต้น
6. ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จัดกลุ่มงานวิจัยและเรียงข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ โดยอาศัยค่าสำคัญ ตัวแปรที่สำคัญ ระดับการศึกษา และชนิดของการวิจัยเป็นเขตข้อมูล (field)
7. นำข้อมูลต่าง ๆ ของงานวิจัยเหล่านั้นมาศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีหรือวิเคราะห์กับงานวิจัยเชิงทดลอง และงานวิจัยเชิงความสัมพันธ์ และใช้วิธีสังเคราะห์ผลการวิจัยกับงานชนิดอื่น เช่น งานวิจัยเชิงสำรวจ และงานวิจัยเชิงศึกษาเอกสาร เป็นต้น ตามวิธีการของ Glass และคณะ Hedges และคณะ Hunter และคณะ และ Jackson (Glass and Others, 1981 ; Hedges and Others, 1985 ; Hunter and Others, 1982 ; Jackson, 1980)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้สถิติบรรยาย เช่น การหาค่า means, S.D. และค่าความถี่ เป็นต้น และสถิติอ้างอิงบางชนิดเช่น t-test, F test, z test และ X^2 test เป็นต้น แล้วแต่ลักษณะของข้อมูลในแต่ละกลุ่มและจุดประสงค์ของการวิจัยในขณะนั้น

ผลของการวิจัย

- ก. บัณฑิตต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระยะ 16 ปีที่แล้ว

1. ตัวอย่างงานวิจัย สามารถจำแนกออกตามตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปรที่สำคัญได้ 14 กลุ่ม คือการฟัง การฟังและพูด การอ่าน การเขียน โครงสร้างทางภาษา คำศัพท์ ทักษะบูรณาการ

บทเรียนโปรแกรม การทดสอบและประเมินผล บัณฑิตทางจิตวิทยาและบัณฑิตอื่นที่มีผลต่อการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การสำรวจความต้องการในการเรียนการสอน ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและงานวิจัยด้านอื่น ๆ

2. พบข้อสรุปและผลการวิจัยของแต่ละตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปร เมื่อแยกกลุ่มย่อย เฉพาะลงไปอีกมากมายเกินกว่าที่จะนำมากล่าวไว้ในที่นี้ได้ครบถ้วน เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับการฟังมีอยู่ 33 เรื่อง ซึ่งสามารถแยกเป็นกลุ่มย่อยเฉพาะได้เป็น 5 กลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ 2 ถึง 14 เรื่อง และในกลุ่มย่อยเหล่านี้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอย่างประชากรในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จึงทำให้ข้อสรุปมีจำนวนมากมาย แต่ข้อสรุปที่สำคัญ ๆ จากการอภิวิเคราะห์ มีดังนี้

2.1 ด้านการฟัง นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน 7 เขตการศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความสามารถศักยภาพทางการสื่อสารด้านการฟังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบการฟังโดยตรง และอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบการฟังทางอ้อม การวัดทั้ง 2 วิธีมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.65$) และใช้แทนกันไม่ได้

2.2 ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในสายวิทยาศาสตร์ สายศิลป์ภาษา สายอาชีพ และสายการศึกษาผู้ใหญ่ มีความรู้ความสามารถด้านโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับต่ำกว่าเกณฑ์พอใช้ ความรู้ความสามารถทางโครงสร้างไวยากรณ์สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านและความสามารถในการเขียนในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.65$ และ 0.64)

2.3 ด้านทักษะบูรณาการ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนแผนกคหกรรมศาสตร์ ธุรกิจ และเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำมาก ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.64-0.55$)

2.4 ด้านบทเรียนโปรแกรม บทเรียนโปรแกรมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนไวยากรณ์เป็นอย่างมาก เพราะสามารถทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลเพิ่มขึ้นกว่าเดิมได้ทุกคนอย่างมีนัยสำคัญ ($d = 4.25$)

2.5 ตำแหน่งการทดสอบและประเมินผล ผลการสอบการฟังด้วยแบบทดสอบโคลซ สัมพันธ์กับผลการสอบแบบเลือกตอบ ก่อนข้างสูง ($r_{xy} = 0.88$) แต่ผลการทดสอบการอ่าน โครงสร้างไวยากรณ์ การเขียน และคำศัพท์ด้วยแบบทดสอบทั้ง 2 ชนิด สัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง ($r_{xy} = 0.63, 0.64, 0.57$ และ 0.59 ตามลำดับ)

2.6 ตำแหน่งปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีผลต่อการเรียน พบว่าความถนัดเจตคติ และความสนใจมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับก่อนข้างต่ำ ($r_{xy} = 0.32-0.48$) แต่แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.66$)

นอกจากนี้โดยมากเป็นข้อสรุปในเชิงการสังเคราะห์ผลการวิจัย ซึ่งมีงานวิจัยสนับสนุน ข้อสรุปจำนวนน้อย หรือมีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น เพราะเนื้อหาสาระที่สำคัญของงานวิจัยมีลักษณะ กระจุกกระจายไม่เป็นกลุ่มก้อนที่ดี

บ. การศึกษาสภาพของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษามีมากที่สุด (50.45%) รองลงมาคือระดับอุดมศึกษา (38.51%) สำหรับในระดับประถมศึกษามีน้อยที่สุด (11.04%)

2. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านมีมากที่สุด (16.12%) รองลงมาคือ การทดสอบและประเมินผล (15.22%) และอันดับที่ 3 คือ โครงสร้างทางภาษา (10.15%) งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษของครูมีน้อยที่สุด (2.39%) ซึ่งจะพบได้จากตารางที่ 2 และจากจำนวนงานวิจัยทั้ง 14 กลุ่มตัวแปร ดังได้กล่าวมาแล้ว เนื้อเรื่องที่ได้รับความนิยมวิจัยกันมากที่สุดของแต่ละกลุ่มมีดังนี้

2.1 ตำแหน่งการฟัง มีงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการฟังมากที่สุด (42.42%)

2.2 ตำแหน่งการฟังและพูด มีงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนฟังและพูดมีมากที่สุด (55.55%)

2.3 ตำแหน่งการอ่าน มีงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านมากที่สุด (27.78%)

2.4 ตำแหน่งการเขียน มีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนมากที่สุด (38.46%)

2.5 ตำแหน่งโครงสร้างทางภาษา มีงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจ โครงสร้าง คำศัพท์ กับทักษะการอ่านมากที่สุด (32.35%)

2.6 ตำแหน่งคำศัพท์ มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ในตำราเรียนมากที่สุด (55.00%)

2.7 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะบูรณาการ มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั่วไปมากที่สุด (28.57%)

2.8 ด้านบทเรียนโปรแกรม มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและใช้บทเรียนโปรแกรมเพื่อสอนไวยากรณ์มากที่สุด (66.67%)

2.9 ด้านการทดสอบและประเมินผล มีงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ มากที่สุด (45.10%)

2.10 ด้านปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยด้านอื่น มีงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากที่สุด (36.00%)

2.11 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน มีงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและหลักสูตรมากที่สุด (64.29%)

2.12 ด้านความต้องการในการเรียนการสอน มีงานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด (50.00 %)

2.13 ด้านปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ มีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (50.00 %)

3. งานวิจัยเชิงสำรวจมีมากที่สุด (46.57 %) รองลงมาคืองานวิจัยเชิงทดลอง (19.10 %) และอันดับที่ 3 คืองานวิจัยเชิงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (17.91 %) และงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์มีน้อยที่สุด (0.30%)

4. งานวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียนมีมากที่สุด (44.78 %) รองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา (25.07 %) และอันดับที่ 3 คือเรื่องเกี่ยวกับการทดสอบและประเมินผลการเรียน (13.13 %) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สอนมีน้อยที่สุด (3.88 %)

ตารางที่ 2 สภาพงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปี 2515-2530

ที่	ตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1	การฟัง	33	9.85	4
2	การฟังและพูด	9	2.69	12
3	การอ่าน	54	16.12	1
4	การเขียน	13	3.88	11
5	โครงสร้างทางภาษา	34	10.15	3
6	คำศัพท์	20	5.97	8
7	ทักษะบูรณาการ	28	8.36	5
8	บทเรียนโปรแกรม	9	2.68	12
9	การทดสอบและประเมินผล	51	15.22	2
10	ปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อ การเรียนรู้	25	7.46	7
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนภาษา	14	4.18	9
12	การสำรวจความต้องการในการเรียนการสอน	14	4.18	9
13	ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	8	2.39	14
14	งานวิจัยด้านอื่น ๆ	26	7.76	6
	รวม	335		

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจบางประการดังนี้

1. ผลการวิจัยจำนวนมากขาดข้อสรุปที่แม่นยำมากพอที่จะเชื่อถือได้อย่างมั่นใจ

ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยขาดผลการวิจัยจากงานวิจัยอื่นที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาสนับสนุนผลการวิจัยเหล่านั้น หรือหากมีก็มีจำนวนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานวิจัยที่นำมาศึกษาครั้งนี้ โดยมากเป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิตและนักศึกษาในระดับปริญญาโทซึ่งหากไม่มีเหตุผลอันควรผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตรมักไม่นิยมให้ผู้เรียนทำการวิจัยเรื่องที่มีหัวข้อใกล้เคียงกับ

เรื่องของผู้อื่น จึงทำให้หัวข้อเรื่องของการวิจัยมีการกระจุกกระจายมาก ยกเว้นงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ามีจำนวนไม่น้อยที่ทำการวิจัยกันในหัวข้อเรื่องที่ใกล้เคียงมาก แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างจากแหล่งที่ต่างกันเท่านั้น ส่วนงานวิจัยจากสถาบันภาษาก็มีลักษณะหัวข้อเรื่องที่กระจุกกระจายมากเช่นเดียวกับงานวิจัยจากแหล่งอื่น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยมีความสนใจและความชำนาญในเนื้อหาที่ทำวิจัยแตกต่างกัน และมีความเป็นอิสระในการเลือกหัวข้อที่จะทำวิจัยค่อนข้างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วหัวข้อเรื่องของการวิจัยในระยะ 16 ปีที่แล้วมา จึงมีความกระจุกกระจายมากจนเป็นผลทำให้ผลสรุปของการวิจัยจำนวนมากขาดการสนับสนุนจากผลการวิจัยอื่นมากพอที่จะทำให้ผู้ใช้ผลการวิจัยเชื่อถือได้อย่างมั่นใจ

2. งานวิจัยด้านการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีจำนวนน้อยมาก (19.10 %)

สาเหตุที่เกิดผลดังกล่าวนี้อาจเป็นเพราะว่างานวิจัยเชิงทดลองใช้เวลาในการดำเนินการยาวนาน ผู้วิจัยต้องเตรียมการล่วงหน้ามาก อาศัยความรู้ทางสถิติค่อนข้างมาก และในบางกรณีอาจต้องอาศัยความรู้ทางสถิติขั้นสูง ทำให้ผู้วิจัยขาดแรงจูงใจที่จะทำการวิจัยด้านนี้ และอาจไม่ต้องการเสี่ยงกับความล้มเหลวในการทดลองเพราะอาจต้องการให้สำเร็จการศึกษาโดยเร็วในกรณีที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษา และในกรณีที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์อาจเป็นเพราะว่าไม่ค่อยมีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินการวิจัยเชิงการทดลอง ทั้งนี้ผลที่ปรากฏก็คือมีงานวิจัยเชิงทดลองน้อยมาก แต่มีงานวิจัยเชิงสำรวจเป็นจำนวนมากคือเกือบครึ่งหนึ่งของงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษา (46.57 %) เพราะว่าโดยวิธีการแล้วสามารถทำได้ง่ายกว่าและใช้เวลาวิจัยน้อยกว่า แต่โดยคุณค่าของงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าโดยทั่วไปแล้ว งานวิจัยเชิงทดลองมีความสำคัญต่อการพัฒนาศาสตร์ด้านการเรียนการสอนมากกว่า เพราะผลการวิจัยมีความคงทนมากกว่าการวิจัยเชิงสำรวจ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สอนมีจำนวนน้อยที่สุด (3.88 %)

สาเหตุที่เกิดผลดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยที่ใช้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นตัวอย่างประชานั้นไม่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น มักมีขนาดน้อย อยู่กระจัดกระจายตามแหล่งต่าง ๆ กัน และอาจไม่ยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพราะครูสอนภาษาอังกฤษต่างตระหนักดีว่าการเรียนการสอนภาษาของตนมักมีปัญหาเสมอในหลาย ๆ ด้าน หรือผู้วิจัยอาจมองข้ามความสำคัญของตัวแปรนี้ในกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรให้ความสำคัญของผลการวิจัยที่ได้จากการอภิเคราะห์มากกว่าผลจากการสังเคราะห์งานวิจัย เพราะผลการวิจัยชนิดแรกมีความน่าเชื่อถือมากกว่า
2. หากต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงของการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาจากกลุ่มงานวิจัยที่ได้แยกประเภทไว้แล้ว และศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากต้นฉบับจริงของงานวิจัย เพราะรายละเอียดที่ให้ไว้นี้อาจยังไม่เพียงพอ ควรทำวิจัยเช่นนี้อีกแต่มีขอบเขตกว้างยิ่งขึ้น
3. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเช่นนี้ด้วยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยอื่นและหน่วยงานอื่นที่ผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเข้ามาในงานวิจัยเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ผลสรุปเชิงการอภิเคราะห์มากขึ้น รวมทั้งทำให้ได้ผลสรุปมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- สุพัตน์ สุกมลสันต์. *การอภิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระหว่างปี พ.ศ. 2515 - 2530*, กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- Glass, G.V. and Others. *Meta-Analysis in Social Research*. California : Sage Publications. 1981.
- Hedges, L. and Olkin, I. *Statistical Methods for Meta-Analysis*, Florida : Academic Press, 1985.
- Hunter, J.E. and Others. *Meta-Analysis : Cumulating Research Findings. Across Studies*. California : Sage Publications, 1982.
- Jackson, G.B. "Methods for Integrative Review", *Review of Educational Research*, N. 3, V. 50, 1980.